

ut hostes Abduæ fluminis transitu totis viribus arceret ; id haud difficulter aggerum altitudine , pugnae disparitate , militum virtute , consequi posse ratus . Hostes , ad Rivoltam exercitu admoto , de Abdua tranando , extruendoque inter Rivoltam , & Cassanum ponte , consilia ineunt ; sed cum vel rei difficultate , vel Gallorum imminentium copiis deterrerentur , Columna secreto , intempesta nocte , parvis lembis ad Vaprium quinque millibus a Cassano passuum , nonnullos milites in ulteriorem ripam exponit . Ii editiorem quemdam locum occupant , ut reliquis succedentibus auxilio sint , ac , licet vehementius obsistente Scudo , qui ad tutandum fluvium , hostesque ripa prohibendos cum quadringentis cataphractis , Gallorum peditum manu , majoribusque tormentis a fratre missus fuerat , evasere , ac trans Abduam pervenere . Scudus spe frustratus Cassanum se recepit . Lautrechius vero de transitu hostium certior factus cum Gallorum , Venetorumque reliquis copiis una cum Triultio , Mediolanum , totius regionis caput , ingreditur , ad Laudem Pompejam Reipublicæ legato cum tormentis , suarumque copiarum parte relicto . Hostes ad Melinianum oppidum Mediolanum , & Ticinum inter castrametantur , eo consilio , ut , nisi valido præsidio firmatam Mediolani urbem aggredi , saltem Ticinum regredi possent .

Sed cum declinare Gallorum res , averfamque ab iis fortunam cernerent , animos , ut adversus Mediolanum suarum virium periculum facerent , erexerant ; tum popularium studiis , atque animorum inclinatione , quos rerum novarum spes nonnunquam præcipites agere solet ; tum exercitus intra mœnia inclusi consternatione accensi : quæ Pontificiis , ac Cæsareanis , ut afflanti sinum fortunæ explicarent , spiritus addiderant . Itaque ad xiiij. kal. novembris , in vespèram vergente die , suburbia aggrediuntur , quæ Lautrechius , ne hostis , illis captis , faciliorem sibi ad expugnationem aditum aperiret , munienda curaverat . Ad munitionem prope Ludovicam portam , cujus custodia Theodoro Triultio , & Andrea Grito obvenerat , a scloppetariis militibus pugnari cœptum : primo congressu Hispani arcentur , ac funduntur ; paulo post redintegrata pugna , militum magno numero aucti , ignibus fabrefactis , vehementiori impetu invehuntur ; munitiones , quæ parum eminebant ,

1521

Lautrechius cum
Triultio
Mediolanum
se recipit .

Columna
Mediolanum
aggreditur .

con-